

Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar		Anyag - és Gyártástudományi Intézet Anyagtechnológiai Tanszék		
Tantárgy neve és kódja: Gépipari anyag-és gyártásismeret/ BAXAI13FNF				
Kreditérték: 4				
Nappali tagozat,		3. félév.		
Szak, amelyen a tárgyat oktatják: Felsőoktatási szak				
Előtanulmányi feltételek:(kóddal) -				
Heti óraszámok:	Előadás: 2	Tantermi gyakorlat:	Laborgyakorlat: 3	Konzultáció: igény szerint
Számonkérés módja:	Vizsga			
Elsajátítandó ismeretanyag				
<i>Oktatási cél:</i> A tantárgy keretében a műszaki szemléletnek megfelelő anyagismerettel összefüggő elméleti és gyakorlati alapismeretek megszerzése. Az ipar különböző területein alkalmazható anyagok (természetes és szintetikus polimerek, fémek és ötvözeteik, keramikus anyagok, kompozitok) felépítésének, fizikai-, technológiai- és használati jellemzőinek rendszerező ismertetése. A szilárd anyagok szerkezetének, tulajdonságainak, megmunkálhatóságának és károsodásállóságának vizsgálatára alkalmas fontosabb módszerek, ill. eszközök bemutatása. Az anyagkiválasztás szempontrendszerének és módszertanának áttekintése. A fontosabb ökológiai tényezők összefoglalása.				
Kompetenciák amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul				
a) tudása 1. ismeri a műszaki szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. ismeri az ipari szakterület fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit. b) képesség 1. Képes önálló tanulás és ismeretszerzés megtervezésére, megszervezésére és elvégzésére. 2. Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására. c) attitűdje 1. Nyitott és fogékony az energia-, egészség- és környezettudatos tervezési és üzemeltetési elvek és módszerek alkalmazására. 2. Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására. d) autonómiája és felelőssége 1. Felelősséggel vállalja és képviseli a műszaki élet értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket. 2. Figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos technikai és technológiai változásokat 3. Felelősséget vállal műszaki elemzései, azok alapján megfogalmazott javaslatai és megszülető döntései következményeiért.				
1. A témakörök heti bontása				
hét	Előadások témaköre	Gyakorlatok témakörei		
1	Bevezetés. Az ipar különböző területein alkalmazható fémek és nemfémek anyagok. Szilárd anyagok kötéstípusai.	Baleset és tűzvédelmi oktatás. Roncsolásmentes vizsgálatok		
2	Ideális kristályszerkezet. Reális szerkezetek, rácshibák.	Mikroszkópos vizsgálatok ellőkészítése.		
3	Alapvető mechanikai vizsgálatok.	Keménységmérés és jegyzőkönyv készítés		
4	Állapot tényezők hatása Fáradás. Kúszás	Szakítóvizsgálat Jegyzőkönyv		
5	Lehülési görbék. Kétalkotós egyensúlyi diagramok	Charpy féle ütővizsgálat Jegyzőkönyv		
6	Fe-C stabil és metastabil kétalkotós egyensúlyi diagram.	Fémek lehülése. Egyensúlyi diagramok elemzése. Feladat.		
7	Vasötvözetek nemegyensúlyi diagramjai.	Fe-C egyensúlyi diagramok elemzése. Fázisok		
8	Ötvözők hatása a Fe-C egyensúlyi és nemegyensúlyi diagramra.	Fe-C egyensúlyi diagramok elemzése. Szövetek		
9	Színes és könnyűfémek.	Vas alapú ötvözetek nemegyensúlyi átalakulásai		
10	Kerámiák, polimerek, kompozitok.	Acélok mikroszkópos vizsgálata. Jegyzőkönyv		
11	Ipari feldolgozó technológiák I Elsődleges formaadó technológiák.	Öntöttvasak mikroszkópos vizsgálata. Jegyzőkönyv		

12	Ipari feldolgozó technológiák 2. Másodlagos formaadó technológiák. Alapvető hőkezelések	Formaadó technológiák megjelenése a metallográfiai csiszolaton
13	Anyagkiválasztás szempontrendszere	Acélok edzhetőségi vizsgálata
14	Konzultáció, elővizsgázási lehetőség	Feladatbeadás. Pótlás.

2. Tantárgyi követelmények

A foglalkozásokon való részvétel előírásai:

A gyakorlatokat a kiírt laboratóriumi termekben tartjuk, az előadást heti 2 órában tartjuk, a tananyag a Moodle rendszerben követhető. A foglalkozásokon való részvétel feltételeit a TVSZ 46. §. tartalmazza.

Félévközi tanulmányi ellenőrzések

A félévi aláírás megszerzése

Aláírást az a hallgató kaphat, aki a laboratóriumokhoz tartozó jegyzőkönyveket, feladatmegoldást leadta és azt elfogadtuk. Ha a hallgató a gyakorlatokhoz kötődő feladatokat nem teljesítette, vagy a javítást nem pótolta, akkor a hallgató **letiltásra** kerül.

A vizsgajegy jegy teljesítésének feltételei

Vizsgára az a hallgató jelentkezhethet, aki az aláírást megkapta. A vizsga jellege írásbeli és szóbeli. Megajánlott jegyet kaphat az a hallgató, aki az aláírást megkapta és az írásbeli elővizsgát sikeresen teljesítette (a beugró kérdések megválaszolása kötelező). A ZH %-ok alapján a jegyek a következő képp alakulnak

41-55%	2 (elégséges)
56-70%	3 (közepes)
71-85%	4 (jó)
86-100%	5 (kiváló)

Hiányzások, gyakorlatok pótlásának módja

A gyakorlatok pótlására a párhuzamos gyakorlatokon illetve a 14. héten van lehetőség.

A vizsga:

Írásbeli és szóbeli vizsga.

A vizsga időpontjait a tantárgyfelelős a szorgalmi időszak végéig hirdeti meg, amire jelentkezni kell.

Irodalom

Kézzel írt jegyzet, Moodle-ra feltöltött jegyzet, prezentáció, gyakorlati segédletek

Bagyinszki Gy.- Kovács M.: *Gépipari alapanyagok és félkész gyártmányok. I. Anyagismeret.*

(Tankönyvmester Kiadó) Bp. 2008. 5. javított és átdolgozott kiadás.

Bagyinszki Gy.- Kovács M.: *Gépipari alapanyagok és félkész gyártmányok. II. Gyártásismeret.*

(Tankönyvmester Kiadó) Bp. 2002. 3. kiadás.

Kisfaludy Antal, Réger Mihály, Tóth László: *Szerkezeti anyagok I-II*, BMF-BGK, Budapest, 2002.

W.D Calister: *Materials Science and Engineering – An Introduction*. 7th edition John Wiley & Sons, 2006,

Tisza Miklós: *Anyagvizsgálat*. Miskolci Egyetemi Kiadó, 2006

GillemotLászló : *Anyagszerkezettan és anyagvizsgálat*, Tankönyvkiadó, 1979

Komócsin Mihály : *Gépipari anyagismeret*. Ötödik átdolgozott kiadás, COKOM Mérnökiroda Kft, Miskolc, 2008

Budapest, 2024.06.05.....

Dr. Fábián Enikő Réka

egyetemi docens

tantárgyfelelős